

บทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมใน
การส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตาม
มาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

นางสาววิภูสนา ตาคริตชานันท์

รายงานวิชาการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 10
สถาบันพระปกเกล้า

พ.ศ. 2560

ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

บทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวล
จริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ใน
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

โดย

นางสาววิภูสณา สาคิตชานันท์

รหัสประจำตัว 60-10-37

สถาบันพระปกเกล้า

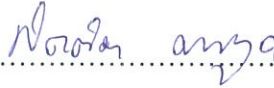
รายงานวิชาการส่วนบุคคล เรื่อง บทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม
ในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
ตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

อาจารย์ที่ปรึกษา :

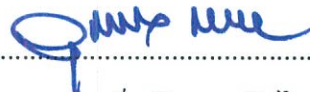
(อาจารย์วิทวัส ชัยภาคภูมิ)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม :

(อาจารย์กิตติมา บุญนาค)

อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง
สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 10

(ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย)

เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

บทคัดย่อ

- ชื่อผู้จัดทำ** : นางสาววิภูสนา สาคริตชานันท์ นักศึกษาสถาบันพระปกเกล้า หลักสูตร
การพัฒนาผู้บริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 10
- ชื่อหัวข้อเอกสาร** : บทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริม
ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรม
ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
- อาจารย์ที่ปรึกษา** : อาจารย์วิฑวัส ชัยภาคภูมิ
- อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม** : อาจารย์กิตติมา บุนนาค

การศึกษาเรื่องบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เป็นการศึกษาในรูปแบบของการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 4 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาจะมีส่วนสำคัญในกลไกการขับเคลื่อนองค์กรตลอดจนการรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ โดยจะเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งบทบาทดังกล่าวไม่แตกต่างจากเดิมมากนัก เพียงแต่ข้อกำหนดในการจัดทำประมวลจริยธรรมฉบับใหม่มีการปรับเปลี่ยนจากเดิมที่แต่ละหน่วยงานมีค่านิยมหลักเป็นแนวทางในการจัดทำประมวลจริยธรรม แต่ในปัจจุบันมีมาตรฐานทางจริยธรรมกลางเป็นพระราชบัญญัติ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีอำนาจบังคับใช้อย่างชัดเจน ดังนั้น การดำเนินการของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมตามบทบาทซึ่งกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนและพัฒนาในเรื่องของความเชี่ยวชาญเชิงวิชาการมากยิ่งขึ้น ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวจะส่งผลให้การดำเนินงานด้านการส่งเสริมประมวลจริยธรรมมีความชัดเจนและยั่งยืน

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำเอกสารวิชาการส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีนั้น ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณอาจารย์วิฑูรย์ ชัยภาคภูมิ และอาจารย์กิตติมา บุญนา อาจารย์ที่ปรึกษาเอกสารวิชาการส่วนบุคคลทั้งสองท่านเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ รวมทั้งข้อคิดเห็นและมุมมองที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษา ตลอดจนตลอดเวลาในการให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงความถูกต้องของเนื้อหาให้มีความสมบูรณ์และเกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้ จนทำให้เอกสารวิชาการส่วนบุคคลฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับ ดร. พรณิภา เสริมศรี กรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ที่ปรึกษาฯ ชลลดา กันคัล้อย ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตลอดจนผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาทั้งสองท่าน ที่สละเวลาเพื่อให้สัมภาษณ์และตอบคำถามซึ่งเป็นข้อมูลประกอบการศึกษา จนทำให้การศึกษาในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นางสาววิภูสนา สาคริตชานันท์

นักศึกษาหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง

สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 10

สถาบันพระปกเกล้า

วันที่ 1 สิงหาคม 2561

สารบัญ

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา	2
1.3 แนวทางการศึกษา	2
1.4 ขอบเขตการศึกษา	2
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎี	5
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	18
บทที่ 4 ผลของการศึกษา	22
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	32
บรรณานุกรม	36
ภาคผนวก	37
ประวัติผู้ศึกษา	40

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา

ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) ได้กำหนดให้มีประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาขึ้น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 279 ที่ได้บัญญัติให้ มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น ซึ่งจะต้องมี กลไกและระบบในการดำเนินงานเพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนด ขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทาง จริยธรรมที่กำหนดขึ้นให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย

สำหรับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับ ปัจจุบันยังคงให้ความสำคัญกับมาตรฐานทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐเช่นเดียวกับรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 โดยได้กำหนดเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมไว้ใน มาตรา 76 วรรคสาม “รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักใน การกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่า มาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว” และมาตรา 219 กำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ ร่วมกันกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและผู้ดำรงตำแหน่ง ในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและหัวหน้างานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระ รวมถึงให้ใช้บังคับแก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีด้วย

เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้มีการบังคับใช้มาตรฐาน ทางจริยธรรมย่อมต้องปรับเปลี่ยนตามบริบทดังกล่าว อันจะส่งผลให้ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ซึ่งเป็นองค์กรนิติบัญญัติที่มีการประกาศบังคับใช้มาตรฐานทางจริยธรรมในรูปแบบประมวล จริยธรรมข้าราชการรัฐสภา จำเป็นต้องปรับปรุงหรือแก้ไขประมวลจริยธรรมดังกล่าวให้มีความ สอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรมตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ไปด้วย กลุ่มงานส่งเสริม คุณธรรมและจริยธรรม สำนักพัฒนาบุคลากร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีฐานะเป็น หนึ่งในองค์กรคุ้มครองจริยธรรม ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา อีกทั้งยังมีอำนาจหน้าที่ ตามภารกิจในการดำเนินการศึกษา วิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลด้านการเสริมสร้างวินัย การพัฒนา และการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของบุคลากรในสังกัดรัฐสภาและองค์กร

ต่าง ๆ การดำเนินการเกี่ยวกับการเผยแพร่และรณรงค์ให้ข้าราชการปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ ทำให้เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงซึ่งจะเกิดขึ้นตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาฉบับใหม่ ด้วยความสำคัญนี้ผู้ศึกษาซึ่งปฏิบัติหน้าที่ประจำอยู่ในกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม จึงเห็นถึงความจำเป็นของการศึกษาบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงหรือจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาฉบับใหม่ตามกรอบมาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดส่วนราชการสังกัดรัฐสภาในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
2. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

แนวทางการศึกษา

การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยศึกษาจากประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา เอกสารการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ (In-depth Interview) ต่อข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

ขอบเขตการศึกษา

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 วรรคสาม และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมตามรัฐธรรมนูญฯ
2. ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556

3. ร่างพระราชบัญญัติจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยศึกษาจากประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา เอกสารการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ (In-depth Interview) ต่อข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

ประชากรในการศึกษา

1. ผู้ปฏิบัติงานกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา
2. คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และคณะกรรมการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

การสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ในการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ปฏิบัติงานกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และคณะกรรมการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 4 คน

ระยะเวลาในการศึกษา

เดือนมกราคม – พฤษภาคม 2561

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research)

1. การศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลมาตรฐานทางจริยธรรมที่กำหนดไว้ในประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาฉบับเดิม และข้อมูลการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
2. การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ (In-depth Interview) ต่อข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
3. จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่ครอบคลุมสาระตามขอบเขตการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ (In-depth Interview)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงหรือจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาฉบับใหม่ตามกรอบมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดส่วนราชการสังกัดรัฐสภาในอนาคต อันจะเป็นประโยชน์ให้กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม สำนักพัฒนานุเคราะห์นำไปใช้ในการพัฒนาและรณรงค์ส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรตามบทบาทและอำนาจหน้าที่ต่อไป

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎี

การศึกษาเรื่อง “ บทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ” ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดทฤษฎีมาเป็นกรอบในการศึกษาและวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงหรือจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาฉบับใหม่ตามกรอบมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งประกอบด้วย

1. อำนาจหน้าที่ของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม
2. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม
3. ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
4. มาตรฐานทางจริยธรรมของต่างประเทศ

1. อำนาจหน้าที่ของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมมีบทบาทและอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมหลายส่วนดังต่อไปนี้

1.1 อำนาจหน้าที่ตามโครงสร้าง กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมมีอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ ดังนี้ (อำนาจหน้าที่กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม, 2558)

1.1.1 ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลด้านการเสริมสร้างวินัย การพัฒนา และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณของบุคลากรในสังกัดรัฐสภา และองค์กรต่าง ๆ

1.1.2 ดำเนินการเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแนะนำ ติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับการพัฒนา และรักษาระบบคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของข้าราชการและลูกจ้าง

1.1.3 ดำเนินการเกี่ยวกับการเผยแพร่และรณรงค์ให้ข้าราชการปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ

1.1.4 ส่งเสริมสนับสนุนและรณรงค์ให้ข้าราชการและลูกจ้าง มีจิตสำนึกในอุดมการณ์ประชาธิปไตย วัฒนธรรม ประเพณี และเอกลักษณ์ไทย

1.1.5 ส่งเสริมสนับสนุนและรณรงค์ให้ข้าราชการและลูกจ้าง มีความเข้าใจ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับวิถีการทำงานแนวใหม่ และสามารถทำงานในสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมองค์กรใหม่ ๆ

1.1.6 ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

1.2 อำนาจหน้าที่ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา(คณะกรรมการขับเคลื่อนและผลักดันการ ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา, 2556, น. 14 - 15) ได้กำหนดให้กลุ่มงานส่งเสริม คุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เป็นหนึ่งในองค์กรคุ้มครองจริยธรรมโดยให้ ความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่คุ้มครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมและให้มีอำนาจ หน้าที่ ดังต่อไปนี้

1.2.1 ดำเนินการเผยแพร่ ปลูกฝัง ส่งเสริม ยกย่องข้าราชการรัฐสภาที่เป็น แบบอย่างที่ดี และติดตามสอดส่องการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างสม่ำเสมอ

1.2.2 ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงการฝ่าฝืนจริยธรรมเพื่อรายงานผล ให้หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาพิจารณา ทั้งนี้ โดยอาจมีผู้ร้องขอหรืออาจดำเนินการ ตามที่หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภามอบหมาย หรือตามที่เห็นสมควรก็ได้

1.2.3. ให้ความช่วยเหลือและดูแลข้าราชการรัฐสภาซึ่งปฏิบัติตามประมวล จริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม

1.2.4 ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่หัวหน้า ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา หรือที่ ก.ร. มอบหมาย ทั้งนี้ โดยไม่กระทบต่อความเป็นอิสระของผู้ดำรงตำแหน่งในกลุ่มงาน ดังกล่าว

นอกจากอำนาจหน้าที่ของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในฐานะองค์กร คุ้มครองจริยธรรมดังกล่าวข้างต้น ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาได้ถูกกำหนดให้ได้รับการแต่งตั้งเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการของ คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาด้วย

1.3 ข้อเสนอแนะของ อ.ก.ร. ระบบงานและอัตรากำลัง

อ.ก.ร. ระบบงานและอัตรากำลังได้มีหนังสือคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา ที่สพ 0002.04 /ว 280 ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2557 เรื่อง การจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมคุณธรรมและ จริยธรรม เรียง เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อทราบและดำเนินการตามมติที่ประชุม อ.ก.ร. ระบบงาน และอัตรากำลัง ครั้งที่ 11/2557 เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2557 ที่ได้เห็นชอบในหลักการ ของการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยควรจะมี งานหลัก ดังนี้

1.3.1 การวิจัยและพัฒนาทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม (Research and Development)

1.3.2 การสร้างเครือข่ายด้านงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม (Ethics Network)

1.3.3 การจัดหลักสูตร การจัดฝึกอบรม และการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่บุคลากรในวงงานของรัฐสภา (Ethics Training)

1.3.4 การผลิตสื่อและเผยแพร่รายงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม (Ethics communication)

และมีข้อเสนอแนะว่า เพื่อให้ลักษณะงานดังกล่าวมีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม จึงเห็นควรให้กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม สำนักพัฒนาบุคลากร รับผิดชอบดำเนินการเรื่องดังกล่าวเป็นการภายในไปพลางก่อน ภายใต้อำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ดำเนินการเสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านคุณธรรมจริยธรรมให้สอดคล้องกับประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(ข) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนา รณรงค์ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่บุคลากรในสังกัดรัฐสภา รวมทั้งรวบรวมความรู้ข้อมูลจรรยาบรรณของประเทศต่าง ๆ ทั้งในส่วนของข้าราชการประจำและสมาชิกรัฐสภา

(ค) สร้างเครือข่ายด้านคุณธรรมและจริยธรรมภายในส่วนราชการสังกัด รัฐสภา และหน่วยงานภายนอก ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา รวมทั้งจัดประชุมแลกเปลี่ยนความรู้

ระดับนานาชาติ

(ข) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ รวมทั้งผลิตสื่อวีดิทัศน์ คำขวัญต่างๆ ค่านิยม ที่ต้องควรปฏิบัติในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม

(ง) กำหนดหลักสูตรด้านคุณธรรมและจริยธรรม ดำเนินการจัดโครงการและจัดการอบรมในระดับต่างๆ ทั้งหลักสูตรเข้มข้นสำหรับผู้บังคับบัญชาและข้าราชการที่ได้รับการบรรจุใหม่

(จ) ดำเนินการยกย่องเชิดชูและให้รางวัลแก่ผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม โดยให้นำพฤติกรรมทางจริยธรรมมาประกอบการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน ย้าย หรือ โอนข้าราชการรัฐสภา ในกรณีที่บุคลากรในสังกัดรัฐสภาฝ่าฝืนมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม ให้ผู้บังคับบัญชาอาจส่งลงโทษทางวินัย ว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ หรือให้ได้รับการพัฒนาตามที่เห็นสมควร

(ฉ) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา

(ข) ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการและการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา รวมทั้งจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาประจำปี รวบรวมปัญหาการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา เพื่อนำเสนอ ก.ร.

(ข) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

2. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดมาตราที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ ศาลรัฐธรรมนูญ และองค์กรอิสระ ดังนี้

มาตรา 76 รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐ ต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม โดยกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจ หรือกระทำการ โดยมิชอบที่เป็นการก้าวท้าวหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนกรแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรม สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว

มาตรา 219 ให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระร่วมกันกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้น ใช้บังคับแก่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา แล้วให้ใช้บังคับได้ ทั้งนี้ มาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าวต้องครอบคลุมถึงการรักษาเกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ และต้องระบุให้ชัดเจนด้วยว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมใดมีลักษณะร้ายแรง

ในการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้รับฟังความคิดเห็นของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี ประกอบด้วย และเมื่อประกาศใช้บังคับแล้วให้ใช้

บังคับแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีด้วย แต่ไม่ห้ามสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือคณะรัฐมนตรีที่จะกำหนด จริยธรรมเพิ่มขึ้นให้เหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ของตน แต่ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับมาตรฐานทางจริยธรรม ตามวรรคหนึ่ง และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

3. ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาหมวด 2 ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการรัฐสภา (คณะกรรมการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา, 2556, น. 5 - 8) ไว้ดังนี้

ข้อ 3 ข้าราชการรัฐสภาต้องจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ โดยมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่เพื่อสนองคุณของแผ่นดิน รักษาประโยชน์ของประเทศชาติ ปฏิบัติตนตามหลักศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ข้อ 4 ข้าราชการรัฐสภาต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยยอมรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของส่วนรวม รวมถึงคำนึงถึงสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย อีกทั้งไม่ดำเนินการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียแก่ระบบการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อ 5 ข้าราชการรัฐสภาต้องยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน โดยไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่นมาประกอบการใช้ดุลพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้นหรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่น และไม่กระทำการใดหรือดำรงตำแหน่งใด หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบตามหน้าที่ของตน

ข้อ 6 ข้าราชการรัฐสภาต้องภักดีต่อองค์กร โดยเชิดชูองค์กร ปฏิบัติงาน โดยยึดมั่นเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก รักษาวัฒนธรรมและภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร รวมทั้งเคารพสถานที่และช่วยกันรักษาความสงบเรียบร้อยในองค์กร

ข้อ 7 ข้าราชการรัฐสภาต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยมุ่งมั่นที่จะทำงานให้เกิดผลดีแก่องค์กรและประโยชน์ส่วนรวม เน้นการปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กร ให้มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีกลไกให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

ข้อ 8 ข้าราชการรัฐสภาต้องรู้รักสามัคคี มีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยยึดมั่นปฏิบัติตนให้อยู่ในหลักคุณธรรม มีความซื่อตรง ไม่คดโกง ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ไม่ประพฤติดนเป็นที่ยึดถือ

ข้อ 9 ข้าราชการรัฐสภาต้องยื่นหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และชอบด้วยกฎหมาย โดยยึดมั่นในหลักการและถือปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ยึดหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพในการปฏิบัติงาน กล่าวคือ กล่าวทำ และกล่าวรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มุ่งที่จะกระทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม โดยปราศจากอคติ และไม่ยอมโอนอ่อนผ่อนตามอิทธิพลใด ๆ

ข้อ 10 ข้าราชการรัฐสภาต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นกลางทางการเมือง มีจิตใจให้บริการแก่สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และประชาชน ด้วยอัธยาศัยไมตรี โดยไม่เลือกปฏิบัติ พร้อมให้บริการอยู่เสมอ

ข้อ 11 ข้าราชการรัฐสภาต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และประชาชน ภายใต้กรอบของกฎหมายอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง โดยรักษาความลับของทางราชการและความลับอื่นที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือจากผู้มาติดต่อราชการ เว้นแต่การเปิดเผยนั้นเป็น ไปเพื่อประโยชน์ในกระบวนการยุติธรรม หรือการตรวจสอบตามที่กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับกำหนด และปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ

ข้อ 12 ข้าราชการรัฐสภาต้องให้เกียรติแก่สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และไม่ก้าวท้าวสิทธิส่วนบุคคลหรือเรื่องส่วนตัวของผู้อื่น

ข้อ 13 ข้าราชการรัฐสภาต้องเสียสละ มีความขยันหมั่นเพียร อุทิศเวลาให้งานอย่างเต็มที่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานและผู้อื่น โดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทนอื่นใด

ข้อ 14 ข้าราชการรัฐสภาต้องประหยัด โดยการใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการ และสิทธิประโยชน์ที่ราชการจัดให้อย่างคุ้มค่า สมประโยชน์ของทางราชการ รวมทั้งไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น

ข้อ 15 ข้าราชการรัฐสภาต้องปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเลียงประมวลจริยธรรมนี้

ข้าราชการรัฐสภาเมื่อรู้หรือพบเห็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ ข้าราชการรัฐสภามีหน้าที่ต้องรายงานการฝ่าฝืนดังกล่าวพร้อมพยานหลักฐาน (ถ้ามี) ต่อหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาหรือคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาโดยพลัน

5. มาตรฐานทางจริยธรรมของต่างประเทศ

การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 4 พฤษภาคม 2560 สำนักงาน ก.พ. ได้จัดทำ

เอกสารประกอบการประชุมเกี่ยวกับการกำหนดค่านิยมหลักของมาตรฐานทางจริยธรรม (Core Values) โดยได้รวบรวมมาตรฐานทางจริยธรรมของต่างประเทศไว้ดังนี้ (สำนักงาน ก.พ. , 2560)

1. สหรัฐอเมริกา
2. สหราชอาณาจักร
3. ออสเตรเลีย
4. นิวซีแลนด์
5. ญี่ปุ่น
6. สิงคโปร์
7. ฮอลแลนด์
8. Organization for Economic Co-operation and Development (OECD)

1. สหรัฐอเมริกา

Code of Ethics for U.S. Government Service (United States Houses of Representatives, 2009) มีสาระสำคัญ ดังนี้

- 1.1 จงรักภักดีต่อศีลธรรมและต่อประเทศ
- 1.2 เคารพในกฎหมาย
- 1.3 ให้คำจ้างตามผลการปฏิบัติงานและความคิด
- 1.4 จ้างงานที่มีประสิทธิภาพกว่าและประหยัดกว่า
- 1.5 ไม่เลือกปฏิบัติและไม่รับประโยชน์ใด ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่
- 1.6 ไม่ให้คำมั่นสัญญาใด ๆ อันกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่
- 1.7 ไม่ทำธุรกิจกับภาครัฐ หรือกับหน่วยงานของตน
- 1.8 ไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารไปแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว
- 1.9 เปิดเผยกการทุจริตที่พบเห็น
- 1.10 ยึดหลักความไว้วางใจจากสาธารณะ

สำหรับมาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับฝ่ายบริหาร มีทั้งหมด 14 ข้อ ดังนี้

- 1.1 ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักจริยธรรมเหนือประโยชน์ส่วนตัว
- 1.2 ไม่เกี่ยวข้องกัผลประโยชน์ทางการเงินที่ขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของตน
- 1.3 ไม่เกี่ยวข้องกัธุรกรรมทางการเงินที่ใช้ข้อมูลลับของทางราชการ หรือใช้ข้อมูลนั้นในทางที่ไม่ถูกต้องเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

1.4 ไม่เรียกรับหรือยอมรับของขวัญ หรือสิ่งของที่มีมูลค่าจากบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือที่เป็นผลเกี่ยวเนื่องกับตำแหน่งหน้าที่ในราชการ การทำธุรกิจกับราชการ หรือการกระทำกิจกรรมใดๆ ที่หน่วยงานของคุณควบคุมดูแลอยู่ หรือที่จะได้ประโยชน์จากการกระทำหรือละเว้นการกระทำหน้าที่ของตน

1.5 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

1.6 ไม่ดำเนินการอันเป็นการผูกมัดหรือรับคำสั่งสัญญาที่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของตน

1.7 ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐเพื่อหาประโยชน์ส่วนตัว

1.8 ปฏิบัติงานด้วยความเป็นกลางเสมอภาค โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อองค์กรเอกชนใดหรือบุคคลใด

1.9 ปกป้องและรักษาทรัพย์สินของทางราชการ และไม่ใช่ทรัพย์สินเหล่านั้นเกินกว่าวัตถุประสงค์ของทางราชการ

1.10 ไม่ทำงานหรือกิจการอื่นใดนอกเหนือจากงานราชการ รวมทั้งแสวงหาการจ้างงานพิเศษอื่นๆ ที่ขัดแย้งกับหน้าที่ความรับผิดชอบในทางราชการ

1.11 ไม่ดำเนินการอันก่อให้เกิดความสูญเปล่า ไม่หลอกลวง ฉ้อฉล และ โกงเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1.12 ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นพลเมืองที่ดี รวมทั้งทำหน้าที่ในการเสียภาษีตามกฎหมายด้วย

1.13 ยึดมั่นต่อกฎหมายและกฎระเบียบที่ให้ความเท่าเทียมกันด้าน โอกาสแก่ประชาชน โดยไม่แบ่งแยก เชื้อชาติ สีผิว ศาสนา เพศ อายุ หรือความทุพพลภาพ

1.14 ออกถ้อยแถลงและพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเข้าใจว่าตนฝ่าฝืนกฎหมาย หรือไม่ ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมนี้

กลไก

หน่วยงานกลาง The U.S. Office of Government Ethics (OGE) ทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาด้าน กฎหมาย นโยบาย ข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านจริยธรรมในระดับผู้บริหาร ปรับปรุงกฎระเบียบด้านจริยธรรมให้ทันสมัย จัดอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ด้านจริยธรรม โดยมุ่งเน้นการจัดการปัญหาเกี่ยวกับการขัดกันของผลประโยชน์ภายในหน่วยงาน โดย OGE จะทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุม ตรวจสอบ ป้องกันการกระทำผิดด้านการขัดกันของผลประโยชน์ในหน่วยงานฝ่ายบริหาร (Executive Branch) ผ่านกลไกคือ เจ้าหน้าที่ด้านจริยธรรม (Ethics Officials) ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้แทนของหน่วยงานในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการขัดกันของผลประโยชน์ ในหน่วยงานของตนเอง โดยอาศัยเครื่องมือ 3 ด้าน ได้แก่

1. การจัดอบรมให้ความรู้ : เจ้าหน้าที่ประมาณ 460,000 คน จะได้รับการอบรมด้านจริยธรรมเป็นประจำทุกปี

2. การตรวจสอบบัญชีทรัพย์สิน : OEG มีบทบาทในการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินของหน่วยงานฝ่ายบริหาร เช่นประธานาธิบดี รองประธานาธิบดี และผู้ดำรงตำแหน่งในสภา เป็นต้น

3. ให้คำแนะนำปรึกษา : ในประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้อง เช่น การรับของขวัญ การแสดงบัญชีทรัพย์สิน และการขัดกันด้านผลประโยชน์ทางการเงิน เป็นต้น

ทั้งนี้ ทุกๆปี OEG จะจัดทำแบบสอบถามหน่วยงานฝ่ายบริหาร (Executive Branch) เพื่อประเมินผล การดำเนินงานของ OEG ทั้งในมิติของการบริหารเจ้าหน้าที่จริยธรรม และการดำเนินการด้านจริยธรรมอื่นๆ เพื่อ ใช้ปรับปรุงการดำเนินงานของ OEG ต่อไป อีกหน่วยงานหนึ่งที่ทำหน้าที่ในการดูแลบุคลากรภาครัฐ โดยเฉพาะก็คือ U.S. Office of Personnel Management (OPM) ทำหน้าที่ในการบริหารบุคลากรภาครัฐ โดยกำกับดูแลในทุกมิติ เช่น ให้คำแนะนำด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารบุคลากรภาครัฐ กำหนดมาตรฐานการสรรหาคัดเลือก พัฒนาระบบการดูแลรักษาสุขภาพและสวัสดิการต่างๆ รวมทั้งดูแลเรื่องคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรรัฐ

2. สหราชอาณาจักร

ยึดหลักความประพฤติ 7 ประการ (Seven Principles of Public Life Lord Nolan's Report 1995)

- 2.1 Selflessness : เสียสละ ไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตน
- 2.2 Integrity : ความซื่อตรง/ยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม
- 2.3 Objectivity : ความตรงไปตรงมา
- 2.4 Accountability : พร้อมรับการตรวจสอบ
- 2.5 Openness : เปิดเผยโปร่งใส
- 2.6 Honesty : ซื่อสัตย์
- 2.7 Leadership : เป็นผู้นำ

ในการรักษาหลักทั้ง 7 ประการของเจ้าหน้าที่รัฐ กลไก The Cabinet Office เป็นหน่วยงานกลางที่สนับสนุนการทำงานของคณะรัฐบาล เพื่อผลักดันให้เกิดนโยบายรัฐที่มีประสิทธิภาพ การปฏิรูปและพัฒนาระบบราชการที่ดีกว่าเดิม กระตุ้นให้เกิดความโปร่งใสในภาครัฐ ยกกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพในการทำงานภาครัฐ

3. ออสเตรเลีย

ยึดหลัก APS Values (Australia Public Service's Values): ICARE ประกอบด้วย I = Impartial ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง ให้คำแนะนำรัฐบาลอย่างจริงใจ เปิดเผย ตรงไปตรงมา

เหมาะสมแก่เวลาและอยู่บนฐานข้อมูลเชื่อถือได้ C = Committed มีความเป็นมืออาชีพ ตรงไปตรงมา มุ่งเน้นการแก้ปัญหาด้วยวิธีใหม่และเน้น to service ประสิทธิภาพ ร่วมมือกันทำงาน เพื่อสร้างผลประโยชน์ที่ดีที่สุดแก่รัฐบาลและชาวออสเตรเลีย A = Accountable เปิดเผยสามารถ ตรวจสอบได้ R = Respectful เคารพสิทธิของบุคคล E = Ethical ดำเนินการต่างๆด้วยความซื่อตรง/ ยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมในทุกกระบวนการ

กลไก

เน้นเรื่องการพัฒนาบุคลากร เพื่อสร้างประสิทธิภาพให้กับภาครัฐ โดยมีหน่วยงานกลาง คือ The Australian Public Service Commission (APSC) มีหน้าที่ตาม Public Service Act 1999 ทำหน้าที่ในการส่งเสริมให้เกิดมาตรฐานสูงสุดในการสร้างความซื่อตรง/ยึดมั่นในความถูกต้อง ชอบธรรมของภาครัฐ และตามหลักที่ปรากฏใน APS Values มีหน้าที่หลักในการพัฒนา ส่งเสริม ทบทวนการบริหารบุคลากรภาครัฐ ทั้ง ระดับนโยบายและการปฏิบัติ ช่วยเหลืองานด้านพัฒนาการบริหารบุคลากรภาครัฐ สร้างความก้าวหน้าในอาชีพ สร้างผู้นำ ให้คำแนะนำช่วยเหลือหน่วยงาน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงานภาครัฐ และทำงานร่วมกับ the Merit Protection Commissioner ในกรณีเมื่อต้องมีการตัดสินหรือพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม

4. นิเวชีแลนด์

ยึดหลักมาตรฐานจริยธรรม 3 ประการ (Public Service Code of Conduct: The Three Principles)

4.1 เจ้าหน้าที่รัฐพึงปฏิบัติตามกฎข้อบังคับด้วยความ เป็นมืออาชีพ ซื่อตรงและยึดมั่น ในความถูกต้อง ชอบธรรม

4.2 เจ้าหน้าที่รัฐควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมา มีประสิทธิภาพ เคารพสิทธิของ ประชาชนและเพื่อนร่วมงาน

4.3 เจ้าหน้าที่รัฐไม่ควรนำความเสื่อมเสียมาสู่ราชการ ไม่ควรใช้ตำแหน่งหน้าที่หา ประโยชน์ส่วนตน

กลไก

The Office of Auditor-General เป็นหน่วยงานอิสระที่มีหน้าที่ตรวจสอบการใช้จ่าย งบประมาณของ ประเทศว่าใช้จ่ายได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพียงใด เปรียบเสมือน หน่วยงาน Watchdog ตรวจสอบ การทำงานของภาครัฐว่าเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้หรือไม่

5. ญี่ปุ่น

กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมไว้ 5 ประการ ตาม National Public Service Officials Ethics Code ดังนี้

- 5.1 บริการด้วยความยุติธรรมไม่เลือกปฏิบัติ
- 5.2 แยกงานราชการกับงานส่วนตัว/ไม่ใช่ตำแหน่งหาประโยชน์
- 5.3 ไม่ทำให้เกิดข้อครหาหรือความไม่ไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่
- 5.4 คำนึงถึงประโยชน์สาธารณะและใช้ความพยายามสูงสุด
- 5.5 ระลึกเสมอว่าพฤติกรรมของตนอาจส่งผลกระทบต่อบริการสาธารณะ แม้นอกเวลา

ราชการ

กลไก

เน้นความสำคัญของบุคลากรภาครัฐ โดยมีหน่วยงาน National Personnel Authority (NPA) เป็น หน่วยงานหลักในการดูแล มีหน้าที่ส่งเสริมให้เกิดความยุติธรรมขึ้นในงานบริหาร บุคลากรภาครัฐ พัฒนาและ รักษาบุคลากรให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นการ เพิ่มประสิทธิภาพงานในภาครัฐให้สูงขึ้น ด้วยรวมทั้งดูแลให้เจ้าหน้าที่รัฐประพฤติตามข้อกำหนด ทางจริยธรรมที่ได้กำหนดไว้ หากเจ้าหน้าที่รัฐหรือ ประชาชนพบการกระทำผิดจริยธรรมสามารถ ติดต่อสายด่วนจริยธรรม (Public Service Ethics Hotline) ซึ่งตั้ง โดย NPA หรือส่งรายงาน ไปที่ หัวหน้าส่วนราชการ และให้ส่วนราชการนำสำเนาเรื่อง ส่งคณะกรรมการ พิจารณาด้านจริยธรรม เป็นผู้พิจารณา

6. สิงคโปร์

ยึดหลัก 3 ประการ (Singapore Government) ได้แก่

- 6.1 Integrity : ความซื่อตรง/ยึดมั่นในความถูกต้อง
- 6.2 Service : รักษาคุณภาพใส่ใจบริการ
- 6.3 Excellence ; มีความเป็นเลิศ

กลไก

Public Service Division เป็นหน่วยงานบริหารบุคลากรภาครัฐ มีเป้าหมายหลักในการ สร้างความเป็นเลิศในงานบริการภาครัฐ และส่งเสริมการสร้างประสิทธิภาพในภาครัฐ มีภารกิจ ในการดูแล สนับสนุน บุคลากรภาครัฐ ให้ทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความเป็นอยู่ที่ดี และสร้างระบบงานภาครัฐที่มีประสิทธิภาพเป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจแก่ประชาชน เพื่อประโยชน์ สูงสุดของประเทศสิงคโปร์และพลเมือง โดยมุ่งเน้นการสร้างผู้นำที่มีประสิทธิภาพ เตรียมความ พร้อมให้กับหน่วยงานภาครัฐ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

กฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม

- 1. The Ethics in Public Office Act 1995
- 2. The Standards in Public Office Act 2001

โดยในกฎหมายดังกล่าวระบุให้มีการจัดตั้งหน่วยงานอิสระขึ้นคือ

Public Offices Commission โดยมีหน้าที่ตรวจสอบการเปิดเผยบัญชีแสดงทรัพย์สินของข้าราชการการเมือง และเจ้าหน้าที่รัฐอื่นๆ ต่อมาเมื่อมีการแก้ไขข้อกำหนดในพระราชบัญญัติ The Standards in Public Office Act 2001 ได้มีการเปลี่ยน Public Offices Commission เป็น The Standards in Public Office Commission ซึ่งมีหน้าที่เช่นเดียวกับ Public Offices Commission คือตรวจสอบบัญชีแสดงทรัพย์สินของข้าราชการการเมือง รวมทั้งมีหน้าที่กำหนดประมวลจริยธรรม (Code of Conduct) ให้กับข้าราชการทั้งระดับรัฐมนตรี และข้าราชการทั่วไป

Corrupt Practices Investigation Bureau (CPIB) เป็นหน่วยงานอิสระ ซึ่งมีหน้าที่ในการตรวจสอบ และป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1952 ซึ่งถือเป็นองค์กรการต่อต้านคอร์รัปชันที่เก่าแก่ที่สุดในโลก โดยปฏิบัติงานภายใต้กฎหมาย The Prevention of Corruption Act (PCA) มีหน้าที่ตรวจสอบกรณีคอร์รัปชันทั้งหน่วยหน่วยงานเอกชนและรัฐบาล และรายงานต่อนายกรัฐมนตรี

7. ฮ็องกง

ยึดหลักประมวลจริยธรรม Code of conduct for Employees of Public Bodies, 2014 ดังนี้

7.1. Commitment to the Rule of Laws : ยึดหลักกฎหมาย

7.2 Honesty and integrity : ซื่อสัตย์และยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม

7.3 Objectivity and impartiality : ตรงไปตรงมา

7.4 Accountability for decisions and actions : ตรวจสอบได้ เป็นที่ไว้วางใจของประชาชนในการตัดสินใจหรือกระทำการใดๆ

7.5 Dedication , Professionalism and diligence : อุทิศตน, มีความเป็นมืออาชีพ และขยันหมั่นเพียร

กลไก

มีหน่วยงานอิสระทำหน้าที่หลักในการต่อต้านปัญหาการคอร์รัปชัน คือ Independent Commission Against Corruption (ICAC) โดยมุ่งเน้นทำงานผ่านกลไกสำคัญ 3 ด้าน คือ

1. การบังคับใช้กฎหมาย
2. การให้ความรู้
3. การป้องกัน

Independent Commission Against Corruption (ICAC) เริ่มต้นจากการที่เดิมฮ็องกงประสบปัญหาการคอร์รัปชันอย่างหนัก หนึ่งในกรณีที่น่ารังเกียจที่สุดคือ กรณีตำรวจใหญ่ Peter Fitzroy Godber ได้ทุจริตขโมยเงินมูลค่าประมาณ 4.3 ล้านดอลลาร์ฮ็องกง แล้วหลบหนีออกนอกประเทศ กรณี Godber สะท้อนให้เห็นสังคมที่เต็มไปด้วยการทุจริต โดยเฉพาะการทุจริตจากบุคลากรภาครัฐ ส่งผลให้เกิดการประท้วง รณรงค์ ต่อต้านคอร์รัปชันภายใต้สโลแกนที่ว่า “Fight corruption, arrest

Godber” ทำให้เกิดการก่อตั้งหน่วยงานปราบปรามคอร์รัปชันอิสระ Independent Commission Against Corruption หรือ ICAC ในปี 1974

8. Organization for Economic Co-operation and Development (OECD)

หลักทางจริยธรรม โดยทั่วไปที่เจ้าหน้าที่ OECD ต้องยึดถือ ได้แก่

8.1 Loyalty and Independence : มีความซื่อสัตย์และ เป็นอิสระจากอำนาจใดๆที่มีอิทธิพลต่อการทำงานในหน้าที่

8.2 Impartiality: ความเป็นกลาง ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง

8.3 Discretion : มีความระมัดระวัง รักษาความลับขององค์กร

8.4 Privileges and Immunities: ไม่ใช่สิทธิในอำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ มีภูมิคุ้มกันที่ดี

จากการสำรวจมาตรฐานทางจริยธรรมของประเทศสมาชิก OECD ในปี 2000 (อ้างอิงจากรายงาน OECD เรื่อง Trust in Government Ethics Measures in OECD Countries) พบว่ามาตรฐานทางจริยธรรมของประเทศสมาชิก OECD ที่พบมากที่สุด 8 อันดับ ได้แก่

1. Impartiality : ความเป็นกลาง ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง

2. Legality : ความชอบธรรม ถูกต้องตามกฎหมาย

3. Integrity : ความซื่อตรง/ยึดมั่นในความถูกต้อง

4. Transparency : ความโปร่งใส

5. Efficiency : ประสิทธิภาพ

6. Equality : ความเท่าเทียม

7. Responsibility : ความรับผิดชอบ

8. Justice : ความยุติธรรม

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

ในการดำเนินการศึกษาเรื่อง บทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ในการส่งเสริมประมวลดจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ซึ่งประกอบด้วย การวิจัยเชิงเอกสาร (documentary research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ดังต่อไปนี้

1. วิธีการวิจัย

ผู้ศึกษาใช้กระบวนการวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารหรือการวิจัยเชิงเอกสาร (documentary research) และ กระบวนการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview)

1.1 การวิจัยเชิงเอกสาร (documentary research) สำหรับการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิธีการวิจัยโดยการใช้กระบวนการวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ด้วย กระบวนการวิธีการวิจัยเชิงเอกสาร (documentary research) นั้น ผู้ศึกษาดำเนินการโดยการทบทวน แนวความคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการ ส่งเสริมประมวลดจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยเริ่มต้นจากการศึกษาข้อมูลตามแนวคิดดังต่อไปนี้

1.1.1 อำนาจหน้าที่กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

1.1.2 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม

1.1.3 ประมวลดจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

1.1.4 มาตรฐานทางจริยธรรมของต่างประเทศ

1.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) สำหรับการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิธีการวิจัยโดยการใช้กระบวนการวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ผู้ศึกษาดำเนินการ โดยการใช้แบบสัมภาษณ์ที่มี ลักษณะเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) โดยมีการกำหนดข้อคำถามที่สามารถ นำไปใช้ในการสัมภาษณ์แบบชี้แนะ (guided interview) หรืออาจกล่าวว่าเป็นการสัมภาษณ์แบบ ปลายเปิด ซึ่งมีความยืดหยุ่นและมีคำถามเปิดกว้าง โดยใช้การนำคำสำคัญ (keywords) มาใช้เป็น

แนวทางในการสัมภาษณ์ โดยคำถามจะมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนซึ่งอาจอยู่ในสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ตอบคำถามจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) อันจะทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานในมุมมองที่มีความหลากหลายตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ผู้ศึกษาได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่มีเกี่ยวข้องกับบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ดังนี้

ประชากรในการศึกษา

1.1 ผู้ปฏิบัติงานกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา จำนวน 17 คน

1.2 คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และคณะกรรมการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

การสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ในการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ปฏิบัติงานกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และคณะกรรมการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 4 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ผู้ศึกษานำมาใช้ในการดำเนินการศึกษาซึ่งใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การวิจัยเชิงเอกสาร (documentary research) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเน้นการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารทางวิชาการ งานวิจัย หรือการสืบค้นจากช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินการตามบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตาม

มาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) อีกชนิดหนึ่ง คือ แบบสัมภาษณ์สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) โดยมีการกำหนดข้อคำถามสำหรับนำไปใช้ในการสัมภาษณ์แบบชี้นำ (guided interview) เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญสามารถแสดงความคิดเห็นหรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานในมุมมองที่มีความหลากหลายตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดให้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบชี้นำ (guided interview) ซึ่งเป็นวิธีการสัมภาษณ์ที่ไม่มีการกำหนดข้อคำถามที่เป็นมาตรฐานชัดเจน แต่จะกำหนดลักษณะข้อคำถามที่มีความยืดหยุ่นและใช้การนำคำสำคัญ (keywords) มาใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์โดยคำถามจะมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนซึ่งอาจอยู่ในสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน

ส่วนขั้นตอนการสร้างเครื่องมือสำหรับการศึกษา ผู้ศึกษาได้กำหนดกระบวนการและขั้นตอนไว้ดังต่อไปนี้

4.1 การศึกษาข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวกับบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

4.2 การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ บทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

4.3 การดำเนินการกำหนดขั้นตอนและแนวทางในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย ผู้ปฏิบัติงานกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และคณะกรรมการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 4 คน

4.4 การสร้างแบบสัมภาษณ์ สำหรับนำไปใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยกำหนดให้มีการตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา โดยเน้นให้สอดคล้องกับประเด็นการศึกษาและวัตถุประสงค์การศึกษา ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิเบื้องต้นก่อนจะดำเนินการปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ และ

นำไปใช้ทดลองสัมภาษณ์บุคคลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อจะได้นำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนการนำไปใช้สัมภาษณ์จริง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเน้นการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารทางวิชาการ งานวิจัย หรือการสืบค้นจากช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินการตามบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา เพื่อขอสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ และมีการบันทึกข้อมูลด้วยวิธีการจดบันทึกและบันทึกเสียงของกลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้งนี้จะมีการขออนุญาตจากกลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์ในการบันทึกเสียง หากได้รับอนุญาตจึงจะบันทึกเสียงไว้สำหรับใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาจะนำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) มาใช้ร่วมกับการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (documentary research) โดยพิจารณาประเด็นหลัก (major themes) ที่พบในข้อมูล ที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ทั้งหมด จากนั้นจึงนำประเด็นหลัก (major themes) ดังกล่าว มาพิจารณาตามหัวข้อย่อยเป็นการเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ภาพรวมไปสู่การวิเคราะห์ประเด็นย่อย และเพื่อให้เกิดความชัดเจน ผู้ศึกษาจะได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) มาใช้ในการจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ต่อไป

บทที่ 4

ผลของการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง บทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งเป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และคณะกรรมการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ซึ่งประกอบด้วย การวิจัยเชิงเอกสาร (documentary research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ดังนี้

1. การวิจัยเชิงเอกสาร (documentary research)

เป็นการศึกษาโดยการทบทวนแนวความคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview)

เป็นการศึกษาโดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ซึ่งมีการกำหนดข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ในการสัมภาษณ์แบบชี้นำ (guided interview) หรืออาจกล่าวว่าเป็นการสัมภาษณ์แบบปลายเปิด ซึ่งมีความยืดหยุ่นและมีคำถามเปิดกว้างโดยใช้การนำคำสำคัญ (keywords) มาใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ คำถามจะมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนซึ่งอาจอยู่ในสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

การศึกษาคั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการสัมภาษณ์ในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ โดยสัมภาษณ์ผู้แทนจากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม 4 ส่วน ได้แก่

1. ผู้ปฏิบัติงานกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
2. ผู้ปฏิบัติงานกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
3. คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
4. คณะกรรมการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โดยศึกษาถึงบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 สภาพปัญหาอุปสรรคในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา รวมถึงข้อเสนอแนะปรับปรุงหรือจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาลฉบับใหม่ตามกรอบมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

ผลการศึกษสามารถจำแนกได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาจากเอกสาร (documentary research)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้ในมาตรา 76 วรรค 3 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรมเพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรม สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว ทั้งนี้ การจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 แตกต่างจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งเดิมได้กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการกำหนดค่านิยมหลักสำหรับเป็นแนวทางให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลแต่ละแห่งกำหนดประมวลจริยธรรมแยกตามกฎหมายของข้าราชการแต่ละประเภท รวมถึงข้าราชการการเมืองด้วย แต่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ได้แยกมาตราและผู้รับผิดชอบระหว่างจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐและจริยธรรมสำหรับศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระ และผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

สำนักงาน ก.พ. ซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นฝ่ายเลขานุการในการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐจึงได้มีการจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผู้แทนองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ โดยได้เปรียบเทียบข้อมูลการดำเนินการจากการศึกษามาตรฐานทางจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 รวมทั้งยังได้ยกร่างมาตรฐานทางจริยธรรมตามกรอบแนวคิดเหล่านี้คือ หลักการบริหารกิจการ

บ้านเมืองที่ดี หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) หลักค่านิยม (Value) อันได้แก่ ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามนโยบาย คสช. ค่านิยมหลัก 9 ประการของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ค่านิยมสร้างสรรค์/จรรยาข้าราชการ (Professional Ethics) หลักจิตสาธารณะ (Public Mind) หลักคุณธรรม (Virtue) ระบบคุณธรรม (Merit System) มาตรฐานจริยธรรม/ประมวลจริยธรรมแต่ละหน่วยงาน มาตรฐานจริยธรรมต่างประเทศ คำสำคัญตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 มุมมองความต้องการของภาคประชาชน ตลอดจนพระบรมราโชวาทที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการและทศพิธราชธรรม

เมื่อพิจารณาถึงบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งจะเกิดขึ้นในอนาคต ผู้ศึกษาพบว่า ร่างพระราชบัญญัติจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของแต่ละหน่วยงานได้ร่วมกันกำหนดขึ้น โดยหลักการและเหตุผลยังคงมีสาระสำคัญในส่วนของมาตรฐานทางจริยธรรมจากมาตรา 76 และมาตรา 258 ข. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (4) ซึ่งบัญญัติว่า “ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานบุคคลภาครัฐเพื่อมุ่งใจให้ผู้มีความรู้ ความสามารถอย่างแท้จริงเข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐและสามารถเจริญก้าวหน้าได้ตามความสามารถและผลสัมฤทธิ์ของงานของแต่ละบุคคลมีความซื่อสัตย์สุจริต กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องโดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความคิดสร้างสรรค์และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรการคุ้มครองป้องกันบุคลากรภาครัฐจากการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา” ดังนั้นร่างพระราชบัญญัติฯ ในหมวด 1 มาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรม จึงได้กำหนดเนื้อหาไว้ดังต่อไปนี้

1. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศอันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ซื่อสัตย์สุจริตมีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่
3. ยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
4. ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้งและมีจิตสาธารณะ
5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
6. ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม
7. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

นอกจากจะกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมไว้ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังได้ระบุให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภทกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่

ของรัฐประเพณีนั้น โดยกำหนดเป็นข้อปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ของรัฐประเพณีนั้นพึงปฏิบัติเพื่อรักษา จริยธรรมไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรม และให้มีกลไกขับเคลื่อนองค์กร กระบวนการและ วิธีการในการรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ

หากพิจารณาจากร่างพระราชบัญญัติฯ จะพบว่า บทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาจะเป็นส่วนสำคัญในกลไกการขับเคลื่อนองค์กร ตลอดจนกระบวนการและวิธีการในการรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ เนื่องจากพระราชบัญญัติ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการและกลุ่มงานจริยธรรมประจำหน่วยงานของรัฐ ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับจริยธรรมเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานจริยธรรม ดังนั้น กลุ่มงานฯ จะต้องปฏิบัติหน้าที่ในกลไกและกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับระเบียบปฏิบัติ ที่จะเกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการตรวจสอบและประเมินผล รวมทั้งกลไก และการบังคับใช้ทางด้านจริยธรรม เพื่อนำไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคล การคุ้มครองและ ให้หลักประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมแก่ผู้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม รวมทั้งผู้มีส่วน เกี่ยวข้องที่แจ้งหรือเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในเรื่องพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคลากร ในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา การกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการตาม ประมวลจริยธรรม รวมทั้งการสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการของส่วนราชการ

2. ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview)

จากการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม จำนวน 4 คน คือ ผู้บังคับบัญชาของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และประธานกรรมการขับเคลื่อนและ ผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เนื้อหาที่น่าสนใจเป็นการสรุปข้อมูลการตอบคำถามของผู้ให้สัมภาษณ์แบบปลายเปิด ซึ่งเรียงลำดับตามคำถามในแบบสัมภาษณ์ซึ่งคำถามครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษา รวมถึง สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะข้อเสนอแนะปรับปรุงหรือจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ฉบับใหม่ ตามกรอบมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยวัตถุประสงค์ของการศึกษามีดังนี้

1. เพื่อศึกษาบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริม ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

2. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

คำถามที่ 1 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 บทบาทในฐานะกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ในประเด็นการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งการพัฒนาบุคลากร

ประเด็นที่ 2 บทบาทในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และองค์กรคุ้มครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ในประเด็นการดำเนินงานด้านการสนับสนุนนโยบาย การตรวจสอบ และการขับเคลื่อนประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา รวมถึงประเด็นความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานของกลุ่มงาน

ประเด็นที่ 3 บทบาทในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ข้าราชการรัฐสภา และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในประเด็นการสนับสนุนคณะกรรมการในการนำนโยบายและแผนยุทธศาสตร์มาขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติในระดับสำนักงาน

คำถามที่ 2 สภาพปัญหาอุปสรรคในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

คำถามที่ 3 ข้อเสนอแนะปรับปรุงหรือจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาฉบับใหม่ตามกรอบมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

คำถามที่ 1 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 บทบาทในฐานะกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ในประเด็นการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งการพัฒนาบุคลากร

1. บทบาทอำนาจหน้าที่ของกลุ่มงานในการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมควรแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านวิชาการ เป็นการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านการพัฒนา การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม จรรยาบรรณของบุคลากรในองค์กรสังกัดรัฐสภา

รวมทั้งการให้คำปรึกษาแนะนำ ติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับการรักษาระบบคุณธรรมจริยธรรมของข้าราชการและลูกจ้าง อีกด้านหนึ่งคือ ด้านการส่งเสริมและเผยแพร่ กลุ่มงานมีหน้าที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการรณรงค์และเผยแพร่ให้ข้าราชการปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม และจรรยาบรรณ มีการส่งเสริมสนับสนุนและรณรงค์ในเรื่องอื่น ๆ ด้วย เช่น การปรับตัวกับวัฒนธรรมการทำงานแนวใหม่ สำหรับบทบาทในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งจะเกิดขึ้นภายหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่าคงไม่ได้มีความแตกต่างจากการดำเนินการที่มีอยู่เดิมในปัจจุบันมากนัก ควรจะใช้วิธีดำเนินงานเดิมสำหรับแนวทางปฏิบัติโดยให้สอดคล้องกับประมวลจริยธรรมที่จะเกิดขึ้น

2. การดำเนินการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เห็นควรให้มีการดำเนินการส่งเสริมในเรื่องต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับมาตรา 5 หมวด 1 ของร่างพระราชบัญญัติจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. โดยการจัดให้มีโครงการ/กิจกรรมที่จะรณรงค์ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เพื่อให้บุคลากรประพฤติปฏิบัติตนตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมควรใช้มาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรมที่ได้กำหนดขึ้นเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการจัดทำโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับบุคลากรในสังกัดอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินการตามพระราชบัญญัติฯ ประสบผลสำเร็จ

3. ระหว่างการจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาฉบับกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมควรสนับสนุนข้อมูลผลการดำเนินการที่ผ่านมา รวมทั้งผลการประเมินให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำประมวลจริยธรรม

4. นอกจากการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และพัฒนาบุคลากรตามบทบาทหน้าที่แล้ว การดำเนินงานส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในอนาคต ควรกำหนดแผนการดำเนินโครงการและกิจกรรมให้มีความชัดเจนและสอดคล้อง รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับการประเมินผลโครงการและกิจกรรมให้เกิดความคุ้มค่ากับงบประมาณที่จัดสรรไป และเกิดประโยชน์กับการดำเนินการตามประมวลจริยธรรมอย่างแท้จริง

ประเด็นที่ 2 บทบาทในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และองค์กรคุ้มครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ในประเด็นการ

ดำเนินงานด้านการสนับสนุนนโยบาย การตรวจสอบ และการขับเคลื่อนประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา รวมถึงประเด็นความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานของกลุ่มงาน

1. กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมควรวางแผนการวัดผลการดำเนินงาน เพื่อให้เห็นชัดเจนว่า การสนับสนุนนโยบายที่คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภากำหนดเป็นยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมไว้ ว่าบุคลากรมีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างไรบ้าง เพราะในข้อเท็จจริงกลุ่มเป้าหมายที่มีงานหรือภารกิจแตกต่างกันย่อมมีการมุ่งเน้นประมวลจริยธรรมที่แตกต่างกัน จึงควรนำเสนอผลต่อคณะกรรมการได้ว่า มีการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขอย่างไรบ้าง

2. เพื่อให้การสนับสนุนงานของคณะกรรมการเกิดประสิทธิภาพ กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมควรสร้างความเชี่ยวชาญให้กับบุคลากร และถ้าปรับเปลี่ยนได้เพื่อให้เกิดความเป็นอิสระ กลุ่มงานควรมีอำนาจในการสืบข้อเท็จจริงกรณีเกิดการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมเอง เพื่อจะได้นำเสนอข้อมูลสำหรับคณะกรรมการในการพิจารณา

3. เมื่อพิจารณาตามโครงสร้างอำนาจหน้าที่กับบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาในประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาฉบับเดิม ที่ระบุให้เป็นหนึ่งในองค์กรคุ้มครองจริยธรรม แล้วพบว่า ยังไม่สอดคล้องกัน เนื่องจากกลุ่มงานอยู่ภายใต้สังกัดสำนักพัฒนาบุคลากร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทำให้ในทางปฏิบัติยังขาดความเป็นอิสระในการดำเนินงานอย่างแท้จริง

ประเด็นที่ 3 บทบาทในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ข้าราชการรัฐสภา และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในประเด็นการสนับสนุนคณะกรรมการในการนำนโยบายและแผนยุทธศาสตร์มาขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติในระดับสำนักงาน

1. คณะกรรมการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ข้าราชการรัฐสภา และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทำหน้าที่ขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ที่คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภากำหนดขึ้น โดยให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตัวชี้วัดการรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา และแผนการดำเนินการอื่น ๆ ของสำนักงาน ดังนั้น กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมซึ่งปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการจึงจำเป็นต้องทำหน้าที่สนับสนุนทั้งด้านข้อมูลทางวิชาการและสนับสนุนงานด้านธุรการและเลขานุการ ที่สำคัญบุคลากรของกลุ่มงานควรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำมาบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของคณะกรรมการให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ นอกจากนี้ควรมีการดำเนินการ

ติดตามและประเมินผลการดำเนินการเป็นระยะ เพื่อจะได้นำข้อมูลไปใช้ประกอบการศึกษา วิเคราะห์ สำหรับปรับปรุงและพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้ดียิ่งขึ้นในปีต่อ ๆ ไป

2. กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมควรมีกระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Benchmark) และแลกเปลี่ยนวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) กับองค์กรอื่น เพื่อให้ได้กระบวนการส่งเสริมประมวลจริยธรรมที่มีประสิทธิภาพและเป็นสากล มากยิ่งขึ้น

3. เนื่องจากเรื่องประมวลจริยธรรมหรือคุณธรรมจริยธรรมเป็นเรื่องที่เป็นนามธรรม ดังนั้น กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมซึ่งปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ ควรประเมินผลโดยใช้เครื่องมือที่เป็นมาตรฐานในการวัดผลของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหลังจาก การดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม รวมทั้งควรประเมินความคุ้มค่าของ การจัดโครงการหรือกิจกรรมในแต่ละปีด้วย ทั้งนี้ ข้อมูลจากการประเมินผลดังกล่าวจะเป็น ส่วนสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาางานเพื่อสร้างบทบาทความเป็นมืออาชีพของกลุ่มงานส่งเสริม คุณธรรมและจริยธรรม และสร้างประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนงานของคณะกรรมการฯ ต่อไป

4. บทบาทสำคัญอีกประการหนึ่งของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม คือ การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาให้กับบุคลากร ดังนั้น หากมีการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหา การดำเนินงาน และสามารถนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาใช้ออกแบบแนวทางในการส่งเสริม รวมถึงแก้ไข ปัญหาพฤติกรรมทางจริยธรรมที่อาจสำรวจพบได้เช่นกัน

คำถามที่ 2 สภาพปัญหาอุปสรรคในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

1. การดำเนินงานกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ยังขาดความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน ในอนาคตหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติควรเป็นไป ในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรม ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เป็นฉบับที่ใช้ร่วมกันระหว่าง ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

2. มาตรฐานทางจริยธรรมที่กำหนดไว้ในประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาฉบับเดิม มีความเป็นนามธรรมสูง และกำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ และมีจำนวนมากถึง 12 ข้อ ทำให้ยาก ต่อการจดจำและการนำไปใช้ในการส่งเสริมให้บุคลากรของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาถือปฏิบัติ

3. อำนาจหน้าที่ขององค์กรคุ้มครองจริยธรรมซึ่งได้กำหนดไว้ในประมวลจริยธรรม บางข้อมีความซ้ำซ้อนกัน ขาดกระบวนการและขั้นตอนที่ชัดเจนในการดำเนินงาน

4. การส่งเสริมประมวลจริยธรรมที่ผ่านมายังขาดการวัดประเมินเรื่องความสม่ำเสมอ ในการปฏิบัติ และขาดตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม

5. บุคลากรในสังกัดกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมมีไม่เพียงพอต่อภารกิจ และยังขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในบางภารกิจ เช่น การสืบข้อเท็จจริง การวิจัย เป็นต้น

6. การดำเนินการลงโทษตามที่กำหนดไว้ในประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ฉบับเดิมที่ระบุว่าเป็นความผิดทางวินัย ทำให้ขาดความชัดเจนในการดำเนินงาน และไม่มีแนวทางการดำเนินการสำหรับผู้ฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมโดยเฉพาะ

7. โครงการและกิจกรรมที่ใช้ในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมยังไม่ครอบคลุม พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ มีเพียงส่วนน้อยที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ จึงควรมีการศึกษาสาเหตุและแนวทางแก้ไข เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประมวลจริยธรรม ในการส่งเสริมและคุ้มครองบุคลากรทุกระดับทุกประเภทอย่างทั่วถึง

คำถามที่ 3 ข้อเสนอแนะปรับปรุงหรือจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาฉบับใหม่ตามกรอบมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

ข้อเสนอแนะปรับปรุงหรือจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา แบ่งออกเป็นประเด็นได้ดังต่อไปนี้

กลไกและมาตรการลงโทษ

1. ประมวลจริยธรรมฉบับใหม่ควรมีการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมให้มีความชัดเจน สั้น กระชับ ง่ายต่อการจดจำ

2. กลไกในการบังคับใช้ที่ระบุไว้ในประมวลจริยธรรมฉบับใหม่ควรมีความชัดเจน และเพื่อประกันความเป็นอิสระในการดำเนินงานด้านการตรวจสอบหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เช่น กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม หรือคณะกรรมการต่าง ๆ ควรขึ้นตรงต่อประธานรัฐสภา

3. การดำเนินการลงโทษผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ไม่ควรใช้โทษทางวินัย แต่ให้ใช้การตัดสิทธิในการพิจารณาความดีความชอบ เลื่อนตำแหน่ง หรือการว่ากล่าวตักเตือน จะเป็นการเหมาะสมกว่า เพราะจะทำให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมมากขึ้น

4. บทลงโทษควรแยกระหว่างการดำเนินการทางจริยธรรมและการดำเนินการทางวินัย โดยอาจมีหน่วยงานกลางของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาทำหน้าที่ดูแลตรวจสอบ

องค์กรคุ้มครองจริยธรรมตามประมวล

1. การสรรหากรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาควรมีการกำหนดวิธีการสรรหา เพื่อให้ได้ผู้แทนเป็นกรรมการจริยธรรมที่ชัดเจนและเกิดความเป็นธรรม

2. ควรเพิ่มบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในฐานะที่เป็นองค์กร

คุ้มครองจริยธรรมให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเรื่องของอำนาจในการสืบข้อเท็จจริงกรณีที่มีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม

บทบาทและแนวทางการดำเนินงานของส่วนราชการ

1. ภายหลังประกาศใช้ควรมีการจัดทำคู่มือหรือเอกสารคำอธิบายซึ่งกำหนดแนวทางการบังคับใช้ที่ชัดเจนเป็นขั้นตอน เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ

2. เมื่อมีการประกาศใช้ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาฉบับใหม่ ควรให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทราบ โดยมุ่งเน้นรูปแบบการนำเสนอและเอกสารเผยแพร่ให้มีความน่าสนใจ รวมทั้งมีการกระตุ้นเตือนเป็นระยะ เพื่อให้จำได้

3. ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาควรส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยและพัฒนาในด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้มากยิ่งขึ้น รวมถึงการสร้างองค์กรเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ต่อไปในอนาคต

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งศึกษาบทบาทของทีมงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยได้ทำการศึกษาในรูปแบบของการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารหรือการวิจัยเชิงเอกสาร (documentary research) จากอำนาจหน้าที่กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่เกี่ยวข้องกับจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และมาตรฐานทางจริยธรรมของต่างประเทศ และได้ทำการเก็บข้อมูลโดยกระบวนการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) จากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบทบาทของทีมงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
2. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ และความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของทีมงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 สามารถสรุปได้ว่า มาตรฐานทางจริยธรรมตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 ได้กำหนดบทบาทของทีมงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมไว้ให้เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งบทบาทดังกล่าวไม่แตกต่างจากเดิมมากนัก เพียงแต่ข้อกำหนดในการจัดทำประมวลจริยธรรมฉบับใหม่ตามมาตรฐานทางจริยธรรมจะมีการปรับเปลี่ยนจากเดิมที่แต่ละหน่วยงานมีค่านิยมหลักเป็นแนวทางในการจัดทำประมวลจริยธรรม แต่ในปัจจุบันมาตรฐานทางจริยธรรมได้ถูกยกกว้างเป็นพระราชบัญญัติ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีอำนาจการบังคับใช้อย่างชัดเจน ดังนั้น การดำเนินการของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมตามบทบาทที่ได้กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนและพัฒนาในเรื่องของความเชี่ยวชาญเชิงวิชาการมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการสืบสวนข้อเท็จจริง องค์ความรู้ด้านยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์วิจัย เป็นต้น ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวจะส่งผลให้การดำเนินงานด้านการส่งเสริมประมวลจริยธรรมของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมมีความชัดเจนและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะแบ่งตามประเด็นดังต่อไปนี้

การปฏิบัติงานตามภารกิจของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

เพื่อให้การดำเนินการตามภารกิจของกลุ่มงานในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพควรมีการดำเนินงานดังนี้

1. บุคลากรของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ควรได้พัฒนาความรู้ความเชี่ยวชาญ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 อย่างสม่ำเสมอ และควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นประจำ เพื่อเพิ่มบทบาทของกลุ่มงานในฐานะหน่วยงานทางวิชาการที่สำคัญ
2. ควรกำหนดแผนการดำเนิน โครงการและกิจกรรมของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับการส่งเสริมประมวลจริยธรรม รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับการประเมินผล โครงการและกิจกรรมให้เกิดความคุ้มค่ากับงบประมาณ และเกิดประโยชน์กับการดำเนินการตามประมวลจริยธรรมอย่างแท้จริง
3. กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมควรให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่โดยสื่อที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น ที่สำคัญเมื่อมีการประกาศใช้ประมวลจริยธรรมฉบับใหม่ ควรร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำคู่มือหรือเอกสารแนวทางการดำเนินงานตามประมวลที่มีความชัดเจน เผยแพร่ให้กับบุคลากรของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับปฏิบัติ

การสนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการ

บทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการสนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการทุกระดับที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

ตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ควรมีการดำเนินงานดังนี้

1. กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมควรเพิ่มบทบาทในด้านการสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการสนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้

2. กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในฐานะที่เป็นองค์กรคุ้มครองจริยธรรมควรรวมภารกิจของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาไว้เป็นหน่วยงานเดียว และไม่ขึ้นกับอำนาจบริหาร ซึ่งจะช่วยให้การกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติสำหรับส่วนราชการสังกัดรัฐสภาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเกิดพลังในการขับเคลื่อน เนื่องจากประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เป็นฉบับที่ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาใช้ร่วมกัน

3. กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมควรเพิ่มบทบาทฝ่ายเลขานุการในด้านวิชาการให้มากขึ้น และสร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคลากรในฐานะหน่วยงานคุ้มครองจริยธรรมร่วมกับคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

ข้อเสนอแนะในการจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม)

เพื่อให้การดำเนินงานกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในฐานะองค์กรคุ้มครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรม ซึ่งมีส่วนสำคัญกับการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงมีข้อเสนอแนะในการจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาฉบับใหม่ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมดังนี้

1. การจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ควรมีรูปแบบที่สั้น กระชับ เข้าใจง่าย

2. เพื่อประกันความเป็นอิสระและเพื่อให้มีอำนาจในการดำเนินงานอย่างเต็มที่ จนทำให้บทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีความชัดเจนและสำคัญตามที่กำหนดไว้ เห็นควรระบุเรื่องความเป็นอิสระของกลุ่มงานไว้ในประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาฉบับใหม่

3. การดำเนินการลงโทษผู้ฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาไม่ควรใช้โทษทางวินัย นอกจากนี้ควรกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ซึ่งจะทำให้บุคลากรเห็น

ความสำคัญของการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งนำไปใช้ในการส่งเสริมให้กับบุคลากรได้สะดวกขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษาที่จำกัดโดยมุ่งเน้นการศึกษาเอกสารและการดำเนินการที่ผ่านมา เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่การดำเนินงานในอนาคต ซึ่งผลการศึกษาเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในอนาคตเท่านั้น ทั้งนี้ ผู้ศึกษาเห็นว่าหากต้องการให้การส่งเสริมและขับเคลื่อนประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เป็นไปอย่างมีระบบและเกิดประสิทธิภาพ ในการศึกษาครั้งต่อไปผู้ที่สนใจควรศึกษาผลการประเมินหลังจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. และประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาฉบับใหม่ที่ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาจะจัดทำขึ้นตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เพื่อจะได้เห็นถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงและข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน อันจะส่งผลให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้กับบุคลากรของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาต่อไป

บรรณานุกรม

คณะกรรมการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา. (2556).

ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา. กรุงเทพฯ : สำนักงานพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

ชลลดา กั้นคล้อย. (15 พฤษภาคม 2561). **สัมภาษณ์.** คณะกรรมการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

พรรณิภา เสริมศรี. (16 พฤษภาคม 2561). **สัมภาษณ์.** กรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา. รัฐสภา.

รุ่งนภา ศิริภาณุรักษ์. (15 พฤษภาคม 2561). **สัมภาษณ์.** ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

เศรษฐพงษ์ ศรีเลิศ. (18 พฤษภาคม 2561). **สัมภาษณ์.** ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2560). เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ครั้งที่ 1. ส่วนที่ 1 – 8.

อำนาจหน้าที่กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม สำนักพัฒนานุเคราะห์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (กันยายน 2558). สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2561, จาก

<http://intranet.parliament.go.th/group04/>

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์

การศึกษาบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
ตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

แบบสัมภาษณ์มีส่วนประกอบดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
- ตอนที่ 2 บทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
- ตอนที่ 3 สภาพปัญหาอุปสรรคในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
- ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะปรับปรุงหรือจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาฉบับใหม่ตามกรอบมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

โดยมีสาระสำคัญในการกำหนดแนวข้อคำถาม สำหรับนำไปใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) โดยสรุปดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ (ชื่อ-สกุล).....
 ตำแหน่ง.....
 สถานที่ทำงาน.....
 ประสบการณ์ในการทำงาน.....
 วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์.....
 สถานที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 บทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการส่งเสริมประมุขจริยธรรมข้าราชการ
รัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

โดยภาพรวมท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับบทบาทของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและ
จริยธรรมในการส่งเสริมประมุขจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติ
ไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. บทบาทในฐานะกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ในประเด็นการดำเนินการส่งเสริม
คุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งการพัฒนาบุคลากร

.....
.....
.....

2. บทบาทในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และองค์กร
คุ้มครองจริยธรรมตามประมุขจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ในประเด็นการดำเนินงานด้านการสนับสนุน
นโยบาย การตรวจสอบ และการขับเคลื่อนประมุขจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา รวมถึงประเด็นความเป็น
อิสระในการปฏิบัติงานของกลุ่มงาน

.....
.....
.....

3. บทบาทในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมุขจริยธรรม
ข้าราชการรัฐสภา และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในประเด็น
การสนับสนุนคณะกรรมการในการนำนโยบายและแผนยุทธศาสตร์มาขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติในระดับ
สำนักงาน

.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 3 สภาพปัญหาอุปสรรคในการส่งเสริมประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

โดยภาพรวมท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับสภาพปัญหาอุปสรรคในการส่งเสริมประมวล
จริยธรรมข้าราชการรัฐสภา เมื่อพิจารณาจากประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาทั้งสองฉบับที่ผ่านมา
เปรียบเทียบกับมาตรฐานทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

.....
.....
.....
.....
.....

**ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะปรับปรุงหรือจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาฉบับใหม่ตามกรอบมาตรฐาน
ทางจริยธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560**

โดยภาพรวมท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับการจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
ฉบับใหม่ โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับค่านิยมหลัก กลไกในการดำเนินงาน บทลงโทษ และแนวทางการ
บังคับใช้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

.....
.....
.....
.....
.....

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ – สกุล	นางสาววิภูสนา ศาคริตชานันท์
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ
คุณวุฒิการศึกษา	การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สถานที่ติดต่อ	สำนักพัฒนาบุคลากร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
หมายเลขโทรศัพท์	ที่ทำงาน : 02357 3100 ต่อ 3203